

PUHE SENIORIEN PÄIVÄNÄ 28.09.2018

Hyvät seniorit!

Olemme koolla Järvenpään yhteiskoulun juhlavuonna, mutta

ennen kaikkea yhdistyksemme 10 - vuotisen taipaleen merkeissä.

Vuosipäivät seuraavat toisiaan. Yhdistys on nuori, vaikka itse koulu jo

vanha ja perinteikäs. Perinteet ovat jokaiselle koululle arvokas

voimanlähde. Jo yksin entisten oppilaiden monet sukupolvet voivat

muodostaa parhaimmillaan monin näkymättömin sitein koulua ja sen

historiaa tukevan verkoston. Koulutoverit ja entiset opettajat palaavat

mieliin tasaisin välein muistuttamaan siitä, että kerran oltiin yhdessä

silloin vielä tuntemattoman tulevaisuuden äärellä, kunnes sitten kukin

erkani taholleen, toivorikkaana opiskelemaan, omalle uralle ja

elämään. Tällä tavoin kokoontumalla me myös vaalimme ja kehitämme

koulun perinteitä. Muistelemme opinahjoamme, joka aikanaan antoi

evästä elämään ja teki toivon mukaan mahdollisimman monesta meistä

sivistyneitä ihmisiä. Koulun, joka ei tunne eikä arvosta menneisyyttään

on vaikea suunnistaa tulevaankaan. Toki mikään koulu ei saa juuttua

eiliseen, vaan sen tulee elää tässä ajassa ja vastata juuri tämän hetken

kysymyksiin ja myös tulevan haasteisiin. Emme siis asetu vain

näkemään prinsessa Ruususen unia vanhoista hyvistä ajoista, jotka

sadun prinssin tavoin eivät koskaan palaa. Yhdistyksemme idea ei siten

ole pelkkää taaksepäin katsovien entisten oppilaiden hyväntahtoista ja nostalgista puuhastelua vaan mielekäs osa koulun toimintaa.

Kun seuraa tänä päivänä koululaitoksemme ja erityisesti lukioiden kehitystä hengästy helposti. Niin nopeaa ja rajua on muutoksen tahti. Ennen kuin ehditään saada edes kokemuksia uudistetusta systeemistä, sitä ollaan jo muuttamassa taas uuteen. Toki monet tutkijat, erityisasiantuntijat, konsultit ja visionäärit ansaitsevat siitä leipänsä, mutta riittäisikö maltillisempikin vauhti. Kukapa enää pysyy vauhdissa perässä - näin ainakin katsomosta seuraavasta seniorista tuntuu - kaikenlaisten digiloikkien ja muiden loikkien viedessä kaiken energian. Pysyvää kun näyttää olevan vain muutos. Siitä on muodostunut melkein pä itseisarvo.

Meidän koulullamme on pitkä historia. Useilla tämänikäisillä kouluilla on jo näyttäviä juhla julkaisuja ja oma historiikkikin – Järvenpäällä vain koko kaupungin koululaitoksen historia, joka pakostakin jää ylimalkaiseksi, luettelonomaiseksi ja vaille kiinnostavia ja meheviä yksityiskohtia eletyistä ajoista, juhlista ja arjesta. Järvenpään lukion historia on onneksi dokumentoitu laajasti sen omille nettisivuille, joka voisi olla osaltaan myös mahdolliselle historiikin kirjoittajalle yksi keskeinen ja oiva lähdeaineisto. Kun on seurannut näiden historiasivuilla vierailijoiden kirjoja, ei voi muuta kuin hämmästellä siellä kävijöiden määrää ja laajuutta. Eri puolilla maapalloa on netissä yhteyksiä avattu. Ja tosi laajalle ovat levittäytyneet koulun entiset

oppilaat kuka mistäkin syystä. Hyvinkin eksoottisista maailmankolkista löytyy katsojia. Koulu on kuitenkin siellä jossain säilynyt mielissä.

Yhdistyksemme jäsenrakenne on sellainen, että mukana on paljon varttuneempaa senioria, nuorempaa polvea vähemmän. Olisiko yhtenä syynä aikanaan toteutettu luokaton lukio. Uudistuksen monista kiistattomista hyödyistä huolimatta, oman luokan ja luokkatovereiden merkitys haihtui siinä vähitellen. Kun eri kursseilla on eri opiskelijat ja ainainen vaihtuvuus siinä, keiden kanssa tunnit jakaa, niin yhtenäinen luokkatoveruutta edistänyt henki, luokkahenki häviää. Ollaan vain osa suurta massaa, joka sitten vihdoin kootaan yhteen ja samaan ylioppilasjuhlaan. Ja kun opettajatkin vaihtuvat kurssien mukana, niin kuinka paljon heistä muistetaan, varsinkin kun opettajan rooli on muuttunut tiedon välittäjästä taka-alalle, ikään kuin näkymättömäksi harmaaksi eminenssiksi, parhaimmillaan joksikin joukkuetta sivusta kannustavaksi koutsiksi, valmentajaksi. Tiedon käsitekin on muuttunut. Meheviä muistoja tarjonneet opettajapersoonallisuudet lienevät häviämässä niin kuin - viimeisten aikojen kokemuksieni perusteella - myös todelliset oppilaspersoonatkin. Olemme kaikki samaa massaa, mitäpä muistelemista siinä olisi. Tai ehkä aika on vain kullannut muistot, tiedäpä häntä.

Tuskin kukaan osaa sanoa, millainen on koulu 30 tai 50 vuoden päästä.

Millaiset ovat opetussuunnitelmat, opiskelun puitteet, rakennukset, oppimisen sisällöt ja arviointimetodit. Vieläkö tämä meidän

yhdistyksemme on elossa ja voimissaan? Ja millaisessa muodossa?

Vaikka historia ja tapahtumat ovat monessa suhteessa aaltoliikettä, niin tuskinpa vanha enää palaa millään muotoa. Tulevaisuuden näköaloista, uhkakuvista ja skenaarioista ei ole puutetta.

Tänään saamme kuitenkin istua alas, hengähtää ja nauttia yhdessäolosta. Meidän ei nyt tarvitse parantaa, maailmaa eikä ajatella koulumme tulevaisuutta. Siihen on irrotettavissa muita voimia.

Tämänkertaisessa kokoontumisessa heijastuvat pyöreät vuodet. Näin kulkee ajan virta, vääjäämättä, ikääntyneemmän kokemuksissa yhä kiihtyvää vauhtia, hidastelematta ja sivuilleen vilkuilematta. Joka kerta kun näemme toisemme, huomaamme, kuinka habituksemme vaan hitaasti muuttuu ja vanhenemme kukin tavallamme. Nyt ei siitä kannata kuitenkaan välittää. Saamme pysähtyä, nauttia toistemme seurasta ja kerrata tarinoita siitä, mitä ollaan kerran yhdessä koettu ja mitä meille nyt kuuluu.

Nauttikaamme siitä.

Seija Aarto

